

Сигналізаційне повідомлення №8 від 06.08.2026 р.

Під час проведення обстежень виявлено літ метеликів підгризаючих та листогризучих совок II покоління, яких нараховується 1-2 екз. за період огляду. Очікується, що на кінець літа – початок осені їх кількість зростатиме, проходитиме відкладання яєць та відродження личинок. Гусениці листогризучих створюватимуть загрозу овочевим, просапним, багаторічним травам та іншим культурам. За теплої, помірно вологої погоди, наявності джерела живлення - квітучої

рослинності, повсюди може сформуватися потенційна загроза пошкодження посівів озимини.

З метою контролю поширення совок на посівах овочевих, просапних, культур та на площах, призначених під посів озимини доцільно виставляти коритця з мелясою, яка бродить (із розрахунку 2-5 коритець на 1 га). Розміри коритець 50х30, висота - 6 см. Встановлюють їх на висоті 0,9-1 м в 10-20 м від краю поля на відстані 20-30 м одне від одного. Одне коритце контролює площу близько 0,5 га. Мелясу розводять водою у співвідношенні 1:2 або 1:3, бродіння

досягається додаванням пивних чи звичайних дріжджів. Цей захід дає змогу відловити близько 70% метеликів, які злітаються на запах ефірів, що утворюються.

Яйця підгризаючих совок в посівах озимини знищують за допомогою яйцеїда-трихограми, яких випускають на початку та в період масового відкладання яєць. Розпочинають випуск за наявності 0,4-0,6 яйця шкідника на 1 м². У посівах цукрових буряків соняшнику, озимої пшениці, багаторічних трав, за кількості до 30 яєць на 1 м², норма випуску трихограми становить 30 тис. самиць на 1 га, а за 30 і більше яєць на 1 м² норму визначають з розрахунку 1 самиця на 10 яєць шкідника. На парах перший випуск трихограми проводять в нормі 10 тис. самиць на га. Наступні випуски трихограми здійснюють залежно від чисельності яєць на 1 м²: менше одного яйця – у співвідношенні 1:1 (одна самиця на одне яйце шкідника): до 5 яєць – 1:5; до 10-15 яєць – 1:7; понад 15 яєць на 1 м² – 1:10.

За появи осередків високої чисельності гусениць **підгризаючих совок** (ЕПШ у посівах буряків 1-2, кукурудзи, соняшнику, картоплі, інших просапних 3-8, озимої пшениці - 3 екз./м²) найефективнішими є використання суміші фосфорорганічних і піретроїдних інсектицидів у половинних нормах з додаванням 3-4 кг/га сечовини. Кращі результати дають обробки у вечірні години, коли гусінь харчується на рослинах.

На площах під пізніми просапними і овочевими культурами проти листогризучих совок за сприятливих умов для розвитку трихограми (ГТК 0,9-1,2, тобто помірно тепла погода з достатнім вологозабезпеченням) випуск яйцеїда проводять по звичайній системі: перший на початку, другий – в період масового відкладання яєць. У 1-й строк випускають 20 тис. самиць/га, а в наступних – з розрахунку 1 самиця трихограми на 20 яєць шкідника на 1 м². Якщо ж для розвитку трихограми складаються несприятливі умови (ГТК 0,5-0,8 або 1,3-1,7, тобто посушлива або навпаки, надмірно волога погода), існує необхідність у повторних випусках, оскільки її дія обмежується 3-5 днями. Перший випуск яйцеїда в нормі 30-40 тис./га проводять за чисельності 7-8 яєць/м² для совок з груповою яйцекладкою та 15 яєць на 100 рослин за поодинокі яйцекладки. Для оптимізації строків і норм випуску трихограми слід враховувати результати обліку совок на світло- та феромонні пастки. Так, якщо на феромонну пастку виловлено 3-4 самці першого або 7-8 другого покоління капустяної, 4 самці бавовникової совки, то трихограму випускають через 2-3 дні.

Трихограму необхідно випускати вранці або надвечір уникаючи жаркого періоду доби. Якщо протягом доби після випуску відбулося різке погіршення погодних умов (дощ, значне зниження температури, сильний вітер тощо), випуск слід повторити за сприятливих умов.

На території Вінницької області замовити послуги з придбання трихограми можна у біолабораторіях:

1. ТОВ «Вінницька біолабораторія» – 23201, Вінницький район, с. Вінницькі Хутори, вул. Незалежності, 2 -Г. Телефони: (067) 9861060 (керівник), (067) 433-45-21, веб-сторінка <http://biovin.com.ua>, e-mail: biovincom@gmail.com;

2. ПП «Томашпільська біолабораторія» – 24200, сел. Томашпіль, вул. І. Гаврилюка, 125. Телефони: (097) 4473830 (керівник), (04348) 22537;

3. ТОВ «Чернівецька біолабораторія» – 24000, сел. Чернівці, вул. Суворова, 26. Телефон: (04357) 21389, (098) 87-64-363.

Проти гусениць **листогризучих совок** використовують інсектициди різних класів: карбаксаміди (флубендіамід), піретроїди (гамма-цигалотрин, біфентрин, дельтаметрин, бета-цифлутрин), неонікотинноїди (імідаклопрід), фосфоорганічні сполуки (диметоат), бензаміди (дифлубензурон), спіносини (спінеторам) та інші; біопрепарати ІНСЕКТУРІН, суспензія, Лепідоцид, в.р., Лепідоцид-БТУ, р., Скарадо-М, ЗП. Такі ж класи інсектицидів можна використовувати проти гусениць помідорної, бавовникової, інших совок, бажано до початку плодоутворення

Засоби захисту рослин підбирають та використовують відповідно до регламентів, передбачених Переліком пестицидів і агрохімікатів, дозволених для використання в Україні.

Усі роботи із застосуванням засобів захисту рослин необхідно проводити із дотриманням вимог щодо безпечного використання пестицидів, охорони навколишнього середовища. Обов'язковою вимогою є використання засобів індивідуального захисту під час роботи з пестицидами та дотримання техніки безпеки.

**Начальник управління
фітосанітарної безпеки**

підписано

Наталія САМБОРСЬКА

**Начальник відділу
захисту рослин, фітосанітарної
діагностики та прогнозування**

підписано

Сергій ФРАНКОВ